

cata, revocat tamen ad se, & conversis plurima bona promittit.

1 **P**ereat Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit Deum suum: in gladio pereant, parvuli eorum elidantur, & foetæ ejus discendantur.

2 Converte Israel ad Dominum Deum tuum: quoniam corruisti in iniquitate tua.

3 Tollite vobiscum verba, & convertimini ad Dominum: & dicite ei: Omnem aufer iniquitatem, accipe bonum: & reddemus vitulos labiorum nostrorum.

4 Assur non salvabit nos, super equum non ascendemus, nec dicemus ultra: Dii nostri opera manuum nostrarum: quia ejus, qui in te est, misereberis pupilli.

5 Sanabo contritiones eorum, diligam eos spontaneæ: quia aversus est furor meus ab eis.

6 Ero quasi ros, Israel germinabit sicut lilium, & erumpet radix ejus ut Libani.

7 Ibunt rami ejus, & erit quasi oliva gloria ejus, & odor ejus ut Libani.

8 Convertentur sedentes in umbra ejus: vivent tritico, & germinabunt quasi vinea: memoriale ejus sicut vinum Libani.

9 Ephraim quid mihi ulera idola? ego exaudiam, & dirigam eum ego ut abietem virentem: ex me fructus tuus inventus est.

10 Quis sapiens, & intelliget ista? intelligens, & sciet hæc? quia rectæ viæ Domini, & justii ambulabunt in eis: prævaricatores vero corruent in eis.

PRO.

PROPHEZIA JOEL.

CAPUT PRIMUM,

Joel parabola proposita de eruca, locusta, bruchus, & rubigine, quatuor plagas contra judam vaticinando, hortatur omnes & potissimum sacerdotes ad planctum, jejunium & orationem, plangens & ipse vastitatem terræ suæ.

1 **V**ERBUM Domini, quod factum est ad Joel filium Phatuel.

2 Audite hoc fenēs, & auribus percipite omnes habitatores terræ: si factum est istud in diebus vestris, aut in diebus patrum vestrorum?

3 Super hoc filiis vestris narrate, & filii vestri filiis suis, & filii eorum generationi alteræ.

4 Residuum erucæ comedit locusta, & residuum locustæ comedit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo.

5 Expergiscimini ebrii, & flete, & ululate omnes, qui bibitis vinum in dulcedine: quoniam perit ab ore vestro.

6 Gens enim ascendit super terram meam, fortis & innumerabilis: dentes ejus ut dentes leonis: & molares ejus ut catuli leonis.

7 Posuit vineam meam in desertum, & ficum meam decorticavit: nudans spoliavit eam, & projecit: albi facti sunt rami ejus.

8 Plange quasi virgo accincta sacco super virum pubertatis suæ.

9 Perit sacrificium, & libatio de domo Domini: luxerunt sacerdotes ministri Domini.

10 Depopulata est regio, luxit humus: quoniam devastatum est triticum, confusum est vinum, elanguit oleum.

II Con-

11 Confusi sunt agricolæ, ululaverunt vinitores super frumento, & hordeo, quia periit messis agri.

12 Vineæ confusa est, & ficus elanguit: malogranatum, & palma, & malum, & omnia ligna agri aruerunt: quia confusum est gaudium a filiis hominum.

13 Accingite vos, & plangite sacerdotes, ululate ministri altaris: ingredimini, cubate in sacco ministri Dei mei: quoniam interit de domo Dei vestri sacrificium, & libatio.

Infra
2. 15.

14 * Sanctificate jejunium, vocate cœtum, congregate senes, omnes habitatores terræ in domum Dei vestri: & clamate ad Dominum.

15 Aaa, diei. Quia prope est dies Domini, & quasi vastitas a potente veniet.

16 Numquid non coram oculis vestris alimenta perierunt de domo Dei nostri, lætitia, & exultatio?

17 Computruerunt iumenta in stercore suo, demolita sunt horrea, dissipatæ sunt apothecæ: quoniam confusum est triticum.

18 Quid ingemuit animal, mugierunt greges armenti? Quia non est pascua eis: sed & greges pecorum disperierunt.

19 Ad te Domine clamabo: quia ignis comedit speciosa deserti, & flamma succendit omnia ligna regionis.

20 Sed & bestię agri, quasi area sitiens imbrem, suspexerunt ad te: quoniam exsiccati sunt fontes aquarum, & ignis devoravit speciosa deserti.

CAPUT II.

Propheta Judæis crudelitatem hostium suorum denuntiat, & quam terribilis erit ipsis dies illa: quapropter ad pœnitentiam eos hortatur: & conversis magnam pollicetur Dominus prosperitatem, seque daturum spiritum suum super omnem carnem, & magna prodigia ante diem Domini magnam & terribilem: eritque salvus omnis qui invocaverit nomen Domini.

1 **C**Anite tuba in Sion, ululate in monte sancto meo, coarturventur omnes habitatores terræ: Quia venit dies Domini, quia prope est.

2 Dies tenebrarum, & caliginis, dies nubis, & turbinis: quasi mane expanium super montes populus multus & fortis: similis ei non fuit a principio, & post eum non erit usque in annos generationis & generationis.

3 Ante faciem ejus ignis vorans, & post eum exurens flamma: quasi hortus voluptatis terram coram eo, & post eum solitudo deserti, neque est, qui effugiat eum.

4 Quasi aspectus equorum, aspectus eorum: & quasi equites sic current.

5 Sicut sonitus quadrigarum super capita montium exillent, sicut sonitus flammæ ignis devorantis stipulam, velut populus fortis præparatus ad prælium.

6 A facie ejus cruciabantur populi: omnes vultus redigentur in ollam.

7 Sicut fortes current: quasi viri bellatores ascendent murum: viri in viis suis gradientur, & non declinabunt a semitis suis.

8 Unusquisque fratrem suum non coarctabit, singuli in calle suo ambulabunt: sed & per fenestras cadent, & non demolientur.

9 Urbem ingredientur, in muro current: domos conscendent, per fenestras intrabunt quasi fur.

10 A facie ejus contremuit terra, moti sunt cœli: * sol & luna obtenebrati sunt, & stellæ retraxerunt splendorem suum.

11 Et Dominus dedit vocem suam ante faciem exercitus sui: quia multa sunt nimis castra ejus, quia fortia & facientia verbum ejus: * magnus enim dies Domini, & terribilis valde: & quis sustinebit eum?

12 Nunc ergo dicit Dominus: Convertimini ad me in toto corde vestro, in jejunio, & in fletu, & in planctu.

13 Et scindite corda vestra, & non vestimenta vestra, & convertimini ad Dominum Deum vestrum:

* *Isaie.*
13. 10.
Ezech. 32.
7. *Infra*
9. 31. &
3. 15.
Matth. 23.
29. *Marc.*
13. 24.
Luc. 21.

25. *Jerem.*
39. 7.
Amos. 5.
14. *Soph.*
1. 15.

* *Psal.* vestrum: * quia benignus & misericors est, patiens & multæ misericordiæ, & præstabilis super malitia.

* *Jon.* 3-9 14 * Quis scit si convertatur, & ignoscat, & relinquat post se benedictionem, sacrificium, & libamen Domino Deo vestro?

* *Supra.* 1. 14. 15 Canite tuba in Sion, * sanctificate jejunium, vocate cœtum,

16 Congregate populum, sanctificate ecclesiam, coadunate senes, congregate parvulos, & fugentes ubera: egrediatur sponsus de cubili suo, & sponsa de thalamo suo.

17 Inter vestibulum & altare plorabunt sacerdotes ministri Domini, & dicent: Parce Domine, parce populo tuo: & ne des hæreditatem tuam in opprobrium, ut dominantur eis nationes, quare dicunt in populis: Ubi est Deus eorum?

18 Zelatus est Dominus terram suam, & pepercit populo suo:

19 Et respondit Dominus, & dixit populo suo: Ecce mittam vobis frumentum, & vinum, & oleum, & replebimini eis: & non dabo vos ultra opprobrium in Gentibus.

20 Et eum, qui ab Aquilone est, procul faciam a vobis: & expellam eum in terram inviam, & desertam: faciem ejus contra mare Orientale, & extremum ejus ad mare novissimum: & ascendet fœtor ejus, & ascendet putredo ejus, quia superbe egit.

21 Noli timere terra, exulta & lætare: quoniam magnificavit Dominus, ut faceret.

22 Nolite timere animalia regionis: quia germinaverunt speciosa deserti, quia lignum attulit fructum suum, ficus, & vinea dederunt virtutem suam.

23 Et filii Sion exultate, & lætamini in Domino Deo vestro: quia dedit vobis doctorem justitiæ, & descendere faciet ad vos imbrem matutinum & serotinum, sicut in principio.

24 Et implebuntur aræ frumento, & redundabunt torcularia vino, & oleo.

25 Et reddam vobis annos, quos comedit locusta, bruchus, & rubigo, & eruca: fortitudo mea magna, quam misi in vos.

26 Et

26 Et comedetis vescentes & saturabimini: & laudabitis nomen Domini Dei vestri, qui fecit mirabilia vobiscum: & non confundetur populus meus in sempiternum.

27 Et scietis, quia in medio Israel ego sum: & ego Dominus Deus vester, & non est amplius: & non confundetur populus meus in æternum.

28 Et erit post hæc: * Effundam spiritum meum super omnem carnem: & prophetabunt filii vestri, & filia vestra: senes vestri somnia somniant, & juvenes vestri visiones videbunt.

29 Sed & super servos meos, & ancillas in diebus illis effundam spiritum meum.

30 Et dabo prodigia in celo, & in terra, sanguinem, & ignem, & vaporem fumi.

31 * Sol convertetur in tenebras, & luna in sanguinem: antequam veniat dies Domini magnus & horribilis.

32 Et erit: * Omnis qui invocaverit nomen Domini, salvus erit: quia in monte Sion, & in Jerusalem erit salvatio, sicut dixit Dominus, & in residuis, quos Dominus vocaverit.

CAPUT III.

Minatur Dominus afflictionem magnam Gentibus, quæ populum suum afflixerunt; sequæ omnes in valle Josaphat judicaturum: fons de domo Domini egrediatur, & Judæa in æternum inhabitabitur, sanguine ipsius emundato.

1 **Q**uia ecce in diebus illis, & in tempore illo cum convertero captivitatem Juda & Jerusalem:

2 Congregabo omnes Gentes, & deducam eas in vallem Josaphat: & disceptabo cum eis ibi super populo meo, & hæreditate mea Israel, quos disperferunt in nationibus, & terram meam diviserunt.

3 Et super populum meum miserunt sortem, & posuerunt puerum in prostibulo, & puellam venderunt pro vino, ut biberent.

4 Verum quid mihi & vobis Tyrus & Sidon, & omnis terminus Palæsthorum? numquid ultionem vos reddetis mihi? & si ulciscimini con-

* *Isai.* 44.
3. *Actor.*
2. 17.

* *Supra.*
2. 10.
Matth.
23. 29.
Luc. 21.
25.
Actor. 2.
20.
* *Rom.*
10. 13.

contra me, cito velociter reddam vicissitudinem vobis super caput vestrum.

5 Argentum enim meum, & aurum fulistis: & desiderabilia mea, & pulcherrima intulistis in delubra vestra.

6 Et filios Juda, & filios Jerusalem vendidistis filiis Græcorum, ut longe faceretur eos de finibus suis.

7 Ecce ego suscitabo eos de loco, in quo vendidistis eos: & convertam retributionem vestram, in caput vestrum.

8 Et vendam filios vestros, & filias vestras in manibus filiorum Juda, & vendabunt eos Sabaïs genti longinquæ, quia Dominus locutus est.

9 Clamate hoc in Gentibus, sanctificate bellum, suscite robustos: accedant, ascendant omnes viri bellatores.

10 Concidite aratra vestra in gladios, & ligones vestros in lanceas. Infirmus dicat: Quia fortis ego sum.

11 Erumpite, & venite, omnes gentes de circuitu, & congregamini: ibi occumbere faciet Dominus robustos tuos.

12 Confurgant, & ascendant Gentes in vallem Josaphat: quia ibi sededo, ut judicem omnes gentes in circuitu.

13 * Mittite falces, quoniam maturavit messis, venite, & descendite, quia plenum est torcular, exuberant torcularia: quia multiplicata est malitia eorum.

14 Populi, populi in Valle Concisionis; quia juxta est dies Domini in Valle Concisionis.

15 * Sol & luna obtenebrati sunt, & stellæ retraxerunt splendorem suum.

16 * Et Dominus de Sion rugiet, & de Jerusalem dabit vocem suam, & movebuntur cæli, & terra: & Dominus spes populi sui, & fortitudo filiorum Israel.

17 Et scietis, quia ego Dominus Deus vester habitans in Sion monte sancto meo: & erit Jerusalem sancta, & alieni non transibunt per eam amplius,

18 * Et

18 * Et erit in die illa: stillabunt montes dulcedinem, & colles fluent lacte: & per omnes rivus vos Juda ibunt aquæ: & fons de domo Domini egrediatur, & irrigabit Torrentem spinarum.

19 Ægyptus in desolationem erit, & Idumæa in desertum perditionis: pro eo quod inique egerint in filios Juda, & effuderint sanguinem innocentem in terra sua.

20 Et Judæa in æternum habitabitur, & Jerusalem in generationem & generationem.

21 Et mundabo sanguinem eorum, quem non mundaveram: & Dominus commorabitur in Sion.

PROPHETIA. AMOS.

CAPUT PRIMUM.

Tempus prophetiæ Amos: ultio Domini in Damascum, Philistiæos, Tyrum, Idumæam, & filios Ammon, quos super quatuor sceleribus non convertet.

1 Verba Amos, qui fuit in pastoribus de Thæcæ: quæ vidit super Israel in diebus Ozia regis Juda, & in diebus Jeroboam filii Joas regis Israel, * ante duos annos terræ motus.

2 Et dixit: * Dominus de Sion rugiet, & de Jerusalem dabit vocem suam: & luxerunt speciosa pastorum, & exsiccatu est vertex Carmeli.

3 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Damasci, & super quatuor non convertam eum: eo quod trituraverint in plaustris ferreis Galaad.

4 Et mittam ignem in domum Azael, & devorabit domos Benadad.

5 Et conteram vestem Damasci: & disperdam habitorem de campo idoli, & tenentem scptrum de domo voluptatis: & transferetur populus Syriæ Cyrenen, dicit Dominus.

6 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus

Tom. IV.

R f

Gazæ

* Apoc.
14. 13.

* Supra.
2. 10. 31.
* Jer. 25.
35.
Amos. 1.
2.

* Zach.
14. 5.
* Jer. 2.
30.
Joel. 3.
16.

Gazæ, & super quatuor non convertam eum: eo quod transfulerint captivitatem perfectam, ut concluderent eam in Idumæa.

7 Et mittam ignem in murum Gazæ, & devorabit ædes ejus.

8 Et disperdam habitatorem de Azoto, & tenentem sceptrum de Ascalone: & convertam manum meam super Accaron, & peribunt reliqui Philistinorum, dicit Dominus Deus.

9 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Tyri, & super quatuor non convertam eum: eo quod concluderint captivitatem perfectam in Idumæa, & non sint recordati fœderis fratrum.

10 Et mittam ignem in murum Tyri, & devorabit ædes ejus.

11 Hæc dicit dominus: Super tribus sceleribus Edom, & super quatuor non convertam eum: eo quod persecutus sit in gladio fratrem suum, & violaverit misericordiam ejus, & tenuerit ultra furorem suum, & indignationem suam servaverit usque in finem.

12 Mittam ignem in Theman: & devorabit ædes Bosræ.

13 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus filiorum Ammon, & super quatuor non convertam eum: eo quod dissecuerit prægnantes Galaad ad dilatandum terminum suum.

14 Et succendam ignem in muro Rabba: & devorabit ædes ejus in ululatu in die belli, & in turbine in die commotionis.

15 Et ibit Melchom in captivitatem, ipse, & principes ejus simul, dicit Dominus.

C A P U T II.

Ultio Domini in Moab, Judam & Israellem, hinc que minatur interitum, quem effugere non poterunt, quia acceptis beneficiis semper fuerunt ingrati, Deique legem abjecerunt.

1 **H**æc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Moab, & super quatuor non convertam eum: eo quo incenderit ossa regis Idumææ usque ad cinerem.

2 Et mittam ignem in Moab, & devorabit ædes Carioth,

Carioth: & morietur in sonitu Moab, in clangore tubæ:

3 Et disperdam judicem de medio ejus, & omnes principes ejus interficiam cum eo, dicit Dominus.

4 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Juda, & super quatuor non convertam eum: eo quod abjecerit legem Domini, & mandata ejus non custodierit: deceperunt enim eos idola sua, post quæ abierant patres eorum.

5 Et mittam ignem in Juda, & devorabit ædes Jerusalem.

6 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Israel, & super quatuor non convertam eum: pro eo quod vendiderit pro argento justum, & pauperem pro calceamentis:

7 Qui conterunt super pulverem terræ capita pauperum, & viam humilium declinant: & filius ac pater ejus ierunt ad puellam, ut violarent nomen sanctum meum.

8 Et super vestimentis pignoratibus accubuerunt juxta omne altare: & vinum damnatorum bibebant in domo Dei sui.

9 * Ego autem exterminavi Amorrhæum a facie eorum: cujus altitudo, cedrorum altitudo ejus, & fortis ipse quasi quercus, & contrivi fructum ejus desuper, & radices ejus subter.

10 * Ego sum, qui ascendere vos feci de Terra Ægypti, & duxi vos in deserto quadraginta annis, ut possideretis Terram Amorrhæi.

11 Et suscitavi de filiis vestris in prophetas, & de juvenibus vestris Nazaræos: nunquid non ita est, filii Israel, dicit Dominus?

12 Et propinabitis Nazaræis vinum: & prophetis mandabitis, dicentes: Ne prophetetis.

13 Ecce ego stridabo subter vos, sicut stridet plaustrum onustum sæno.

14 Et peribit fuga a veloce, & fortis non obtinebit virtutem suam, & robustus non salvabit animam suam:

15 Et tenens arcum non stabit, & velox pedibus suis non salvabitur, & ascensor equi non salvabit animam suam:

16 Et robustus corde inter fortes audus fugiet in illa die, dicit Dominus.

CAPUT III.

Domum Israel populum olim unice electum arguit variorum scelerum: ex quibus paucos dicit servandos in superventura afflictione, quam ipsis comminatur.

1 **A**udite verbum, quod locutus est Dominus super vos, filii Israel: super omnem cognationem, quam eduxit de terra Ægypti, dicens:

2 Tantummodo vos cognovi ex omnibus cognationibus terræ: idcirco visitabo super vos omnes iniquitates vestras.

3 Numquid ambulabunt duo pariter, nisi convenerit eis?

4 Numquid rugiet leo in saltu, nisi habuerit prædam? numquid dabit catulus leonis vocem de cubili suo, nisi aliquid apprehenderit?

5 Numquid cadet avis in laqueum terræ absque aucupe, & numquid auferetur laqueus de terra, antequam quid ceperit?

6 Si clanget tuba in civitate, & populus non expavescet? si erit malum in civitate, quod Dominus non fecerit?

7 Quia non facit Dominus Deus verbum, nisi revelaverit secretum suum ad servos suos prophetas.

8 Leo rugiet, quis non timebit? Dominus Deus locutus est, quis non prophetabit?

9 Auditum facite in aëdibus Azoti, & in aëdibus Terræ Ægypti: & dicite: Congregamini super montes Samariæ, & videte insanias multas in medio ejus, & calumniam patientes in penetrabilibus ejus.

10 Et nescierunt facere rectum, dicit Dominus, thesaurizantes iniquitatem, & rapinas in aëdibus suis.

11 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Tribulabitur, & circuietur terra: & detrahetur ex te fortitudo tua, & diripientur ædes tue.

12 Hæc dicit Dominus: Quomodo si eruat pastor

horde ore leonis duo crura, aut extremum auriculæ: sic eruentur filii Israel, qui habitant in Samaria in plaga lectuli, & in Damasci grabato.

13 Audite & contestamini in domo Jacob, dicit Dominus Deus exercituum:

14 Quia in die cum visitare cepero prævaricationes Israel, super eum visitabo, & super altare Bethel: & amputabuntur cornua altaris, & cadent in terram.

15 Et percutiam domum hiemalem cum domo æstiva: & peribunt domus eburnæ, & dissipabuntur ædes multæ, dicit Dominus.

CAPUT IV.

Invehitur sub typo vacarum pinguium in iniquos primates Samariæ, ipsorum subsannans idololatriciam: & quia filii Israel variis flagellis a peccatis suis revocari non potuerunt, minatur eis Dominus similia his quæ prius passi fuerant: hortando, ut ad Deum omnipotentem convertantur.

1 **A**udite verbum hoc vacæ pingues, quæ estis in monte Samariæ: quæ calumniam facitis egenis, & confringitis pauperes: quæ dicitis dominis vestris: Afferte, & bibemus.

2 Juravit Dominus Deus in sancto suo: quia ecce dies venient super vos, & levabunt vos in conis, & reliquias vestras in ollis ferventibus.

3 Et per aperturas exhibitis altera contra alteram, & projiciemini in Armon, dicit Dominus.

4 Venite ad Bethel, & impie agite: ad Galgalam, & multiplicare prævaricationem: & afferite mane victimas vestras, tribus diebus decimas vestras.

5 Et sacrificate de fermentato laudem: & vocate voluntarias oblationes, & annuntiate: sic enim voluistis filii Israel, dicit Dominus Deus.

6 Unde & ego dedi vobis stuporem dentium in cunctis urbibus vestris, & indigentiam panum in omnibus locis vestris: & non estis reversi ad me, dicit Dominus.

7 Ego quoque prohibui a vobis imbrem, cum adhuc tres menses superessent usque ad messem: & plui super unam civitatem, & super alteram

civitatem non plui: pars una computa est: & pars, super quam non plui, aruit.

8 Et venerunt duæ & tres civitates ad unam civitatem ut biberent aquam, & non sunt fatiatæ: & non rediistis ad me, dicit Dominus.

* *Agg. 2.*
18.

9 * Percussi vos in vento arente, & in aurigine, multitudinem hortorum vestrorum, & vinearum vestrarum: oliveta vestra & ficeta vestra comedit eruca: & non rediistis ad me, dicit Dominus.

10 Misi in vos mortem in via Ægypti, percussi in gladio juvenes vestros usque ad captivitatem equorum vestrorum: & ascendere feci pufredinem castrorum vestrorum in naves vestras: & non rediistis ad me, dicit Dominus.

* *Gen.*
29. 24.

11 Subverti vos, * sicut subvertit Deus Sodomam, & Gomortham, & facti estis quasi torris raptus ab incendio: & non rediistis ad me, dicit Dominus.

12 Quapropter hæc faciam tibi, Israel: postquam autem hæc fecero tibi, præparare in occursum Dei tui Israel.

13 Quia ecce formans montes, & creans ventum, & annuntians homini eloquium suum, faciens matutinam nebulam, & gradieus super excelsa terræ: Dominus Deus exercituum nomen ejus:

C A P U T V.

Luget casum Israelis Propheta revocans eos ad quærendum Dominum, ut ita possint evadere afflictiones suis peccatis debitas, propter quas ubique planctus erit: odit Dominus festivitates ac sacrificia eorum, quibus propter idololatriam minatur captivitatem.

1 **A**udite verbum istud, quod ego levo super vos planctum. Domus Israel cecidit, & non adjiciet, ut resurgat.

2 Virgo Israel projecta est in terram suam, non est, qui suscitet eam.

3 Quia hæc dicit Dominus Deus: Urbs, de qua egrediebantur mille, relinquuntur in ea centum: & de qua egrediebantur centum, relinquuntur in ea decem in domo Israel.

4 Quia

4 Quia hæc dicit Dominus domui Israel: Quærite me, & vivetis.

5 Et nolite quærere Bethel, & in Galgalam nolite intrare, & in Bersabee non transibitis: quia Galgala captiva ducetur, & Bethel erit inutilis.

6 Quærite Dominum, & vivite: ne forte comburatur ut ignis domus Joseph, & devorabit, & non erit, qui extinguat Bethel.

7 Qui convertitis in absinthium judicium, & justitiam in terra relinquitis.

8 Facientem Arcturum, & Orionem, & convertentem in mane tenebras, & diem in noctem mutantem: * qui vocat aquas maris, & effundit eas super faciem terræ: Dominus nomen est ejus. * *Isaia.*
9. 6.

9 Qui subridet vastitatem super robur, & depopulationem super potentem assert.

10 Odio habuerunt corripientem in porta: & loquentem perfecte abominati sunt.

11 Idcirco, pro eo quod diripiebatis pauperem, & prædam electam tollebatis ab eo: * domos quadro lapide ædificabitis, & non habitabitis in eis: vineas plantabitis amantissimas, & non bibetis vinum earum. * *Soph.*
1. 13.

12 Quia cognovi multa scelera vestra, & fortia peccata vestra: hostes justii accipientes munus, & pauperes deprimentes in porta.

13 Ideo prudens in tempore illo tacebit, quia te plus malum est.

4 Quærite bonum, & non malum, ut vivatis, & erit Dominus Deus exercituum vobiscum, sicut dixiistis:

15 * Odite malum, & diligite bonum, & constituite in porta judicium: si forte misereatur Dominus Deus exercituum reliquiis Joseph. * *Isaia.*
65. 10.
Rom. 12.
9.

16 Propterea hæc dicit Dominus Deus exercituum dominator: In omnibus plateis planctus: & in cunctis, quæ foris sunt, dicetur vox væ: & vocabunt agricolam ad luctum, & ad planctum eos, qui sciunt plangere.

F f 4

17 Et

17 Et in omnibus vineis erit plancus: quia pertransibo in medio tui, dicit Dominus.

18 * Væ desiderantibus diem Domini: ad quid eam vobis? dies Domini ista, tenebræ, & non lux.

19 Quomodo si fugiat vir a facie leonis, & occurrat ei ursus: & ingrediatur domum, & innitatur manu sua super parietem, & mordeat eum coluber.

20 Numquid non tenebræ dies Domini, & non lux: & caligo, & non splendor in ea?

21 * Odi, & projeci festivitates vestras: & non capiam odorem cœtuum vestrorum.

22 Quod si obtuleritis mihi holocaustomata, & munera vestra, non suscipiam; & vota pinguium vestrorum non respiciam.

23 Aufer a me tumultum carminum tuorum: & cantica lyræ tuæ non audiam.

24 Et revelabitur quasi aqua iudicium, & iustitia quasi torrens fortis.

25 * Numquid hostias & sacrificium obtulistis mihi in deserto quadraginta annis, domus Israel?

26 Et portastis tabernaculum Moloch vestro, & imaginem idolorum vestrorum, fides Dei vestri, quæ fecistis vobis.

27 Et migrare vos faciam trans Damascum, dicit Dominus, Deus exercituum nomen ejus.

C A P U T VI.

Comminatur Dominus superbis, & in deliciis agentibus exitium ac transmigrationem, una cum reliquo populo Israel; cujus detestatur superbiam.

1 **V**Æ qui opulenti estis in Sion, & confiditis in monte Samariæ: optimates capita populorum, ingredientiæ pompatice domum Israel.

2 Tranfite in Chalane, & videte, & ite inde in Emath magnam; & descendite in Geth Palæstinorum, & ad optima quæque regna horum: si latior terminus eorum termino vestro est.

3 Qui separati estis in diem malum: & appropinquatis folio iniquitatis.

4 Qui dormitis in lectis eburneis, & lascivitis in

in fratribus vestris: qui comeditis agnum de grege, & vitulos de medio armenti.

5 Qui canitis ad vocem psalterii: sicut David putaverunt se habere vasa cantici.

6 Bibentes vinum in phialis, & optimo unguento delibuti: & nihil patiebantur super contritione Joseph.

7 Quapropter nunc migrabunt in capite transmigrationum: & auferetur factio lascivientium.

8 * Juravit Dominus Deus in anima sua, dicit Dominus Deus exercituum: Detestor ego superbiam Jacob, & domos ejus odi, & tradam civitatem cum habitatoribus suis.

9 Quod si reliqui fuerint decem viri in domo una, & ipsi moriantur.

10 Et tollet eum propinquus suus, & comburet eum, ut efferat ossa de domo: & dicet ei, qui in penetralibus domus est: Numquid adhuc est peses te?

11 Et respondebit: Finis est. Et dicet ei: Tace, & non recorderis nominis Domini.

12 Quia ecce Dominus mandabit, & percutiet domum majorem ruinis, & domum minorem scissionibus.

13 Numquid currere queunt in petris equi, aut arari potest in bubalis, quoniam converistis in amaritudinem iudicium, & fructum iustitiæ in absinthium?

14 Qui lætamini in nihilo: qui dicitis: Numquid non in fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua?

15 Ecce enim fuscitabo super vos domus Israel, dicit Dominus Deus exercituum, gentem: & conteret vos ab introitu Emath usque ad Torrentem deserti.

C A P U T VII.

Deprecatur Propheta poenas quas videt imminere; & Dominus comminatur captivitatem, quam Amos sub parabola trulle cœmentarii varicinatur, adversante licet Amasia sacerdote Bethel: qui coram rege Israel accusat Amos, suadens ipsi Amos, ut eat prophetatum in terram Juda: sed ostendit

se factum a Domino prophetam, ut super Israel prophetaret, qui & Amasia & Israel vaticinatur afflictiones.

1 **H**æc ostendit mihi Dominus Deus: & ecce fletor locustæ in principio germinantium ferotini imbris, & ecce ferotinus post tonfionem regis.

2 Et factum est: cum consummasset comedere herbam terræ, dixi: Domine Deus propitius esto, obsecro: quis suscitabit Jacob, quia parvulus est?

3 Misertus est Dominus super hoc: Non erit, dixit Dominus.

4 Hæc ostendit mihi Dominus Deus: & ecce vocabat iudicium ad ignem Dominus Deus: & devoravit abyssum multam, & comedit simul partem,

5 Et dixi: Domine Deus quiesce, obsecro: quis suscitabit Jacob, quia parvulus est?

6 Misertus est Dominus super hoc: Sed & istud non erit, dicit Dominus Deus.

7 Hæc ostendit mihi Dominus: & ecce Dominus stans super murum litum, & in manu ejus trulla cæmentarii.

8 Et dixit Dominus ad me: Quid tu vides Amos? Et dixi: Trullam cæmentarii. Et dixit Dominus: Ecce ego ponam trullam in medio populi mei Israel: non adjiciam ultra superinducere eum.

9 Et demolientur excelsa idoli, & sanctificationes Israel desolabuntur: & coniurgam super domum Jeroboam in gladio.

10 Et misit Amasias sacerdos Bethel ad Jeroboam regem Israel, dicens: Rebellavit contra te Amos in medio domus Israel: non poterit terra sustinere universos sermones ejus.

11 Hæc enim dicit Amos: In gladio morietur Jeroboam, & Israel captivus migrabit de terra sua:

12 Et dixit Amasias ad Amos: Quid vides, gradere, fuge in terram Juda: & comede ibi panem, & prophetabis ibi.

13 Et in Bethel non adjicies ultra ut prophetes: quia sanctificatio regis est, & domus regni est.

14 Re-

14 Responditque Amos, & dixit ad Amasiam: Non sum propheta, & non sum filius prophetæ: sed armentarius ego sum vellicans sycamoros.

15 Et tulit me Dominus, cum sequerer gregem: & dixit Dominus ad me: Vade, propheta ad populum meum Israel.

16 Et nunc audi verbum Domini: Tu dicis: Non prophetabis super Israel, & non stillabis super domum idoli.

17 Propter hoc hæc dicit Dominus: Uxor tua in civitate fornicabitur: & filii tui, & filia tuae in gladio cadent, & humus tua funiculo metietur: & tu in terra polluta morieris, & Israel captivus migrabit de terra sua.

C A P U T VII.

Amos sub parabola uncinum pomorum prophetat finem imminere regni Israel, propter pauperum oppressiones: acerbitatem vero imminentis calamitatis explicat: ac festivitates eorum dicit in luctum convertendas, famemque verti Dei futuram denuntiat.

1 **H**æc ostendit mihi Dominus Deus: & ecce uncinum pomorum.

2 Et dixit: Quid tu vides Amos? Et dixi: Uncinum pomorum. Et dixit Dominus ad me: Venit finis super populum meum Israel: non adjiciam ultra ut pertranscam eum.

3 Et stridebunt cardines templi in die illa, dicit Dominus Deus; multi morientur: in omni loco projicietur silentium.

4 Audite hoc, qui conteritis pauperem, & desicere facitis egenos terræ,

5 Licentes: Quando transibit mensis, & vendabimus merces: & sabbatum, & aperiemus frumentum: ut imminuamus mensuram, & augeamus siclum, & supponamus stateras dolosas,

6 Ut possideamus in argento egenos & pauperes pro calceamentis, & quilquias frumenti vendamus?

7 Juravit Dominus in superbiam Jacob: Si oblitus fuero usque ad finem omnia opera eorum.

8 Numquid super isto non commovebitur ter-

ra,

ra, & Iugebit omnis habitator ejus: & ascendet quasi fluvius universus, & ejicietur, & defluet quasi rivus Ægypti?

9 Et erit in die illa, dicit Dominus Deus: occidet sol in meridie, & tenebescere faciam terram in die luminis.

* Tob. 2. 6.
1. Machab.
1. 41.

10 * Et convertam festivitates vestras in lugum, & omnia cantica vestra in plandum: & inducam super omne dorsum vestrum sacco, & super omne caput calvitium: & ponam eam quasi luctum unigeniti, & novissima ejus quasi diem amarum.

11 Ecce dies veniunt, dicit Dominus: & mittam famem in terram: non famem panis neque sitim aquæ, sed audiendi verbum Domini.

12 Et commovebuntur a mari usque ad mare, & ab Aquilone usque ad Orientem: circuibunt quærentes verbum Domini, & non invenient.

13 In die illa deficient virgines pulchræ, & adolescentes in siti.

14 Qui jurant in delicto Samariæ, & dicunt: Vivit Deus tuus Dan: & vivit via Bersabee, & cadent, & non resurgent ultra.

C A P U T IX.

Vastaturum se dicit Dominus impios, sicut nulli pateat effugium; postea tamen suscitabit tabernaculum David, & captivitatem filiorum Israel convertet, cum magna ipsorum felicitate.

1 Vidi Dominum stantem super altare, & dixit:

Percute cardinem, & commoveantur superliminaria: avaritia enim in capite omnium, & novissimum eorum in gladio interficiam: non erit fuga eis. Fugient, & non salvabitur ex eis qui fugerit.

* Psal.
138. 8.

2 Si descenderint usque ad infernum, inde manus mea educet eos: & si ascenderint usque in cælum, inde detraham eos.

3 Et si absconditi fuerint in vertice Carmeli, inde scrutans auferam eos: & si celaverint se ab oculis meis in profundo maris, ibi mandabo serpenti, & mordebit eos.

4 Et

4 Et si abierint in captivitatem coram inimicis suis, ibi mandabo gladio, & occidet eos: & ponam oculos meos super eos in malum, & non in bonum. * Jerem. 44. 12.

5 Et Dominus Deus exercituum, qui tangit terram, & tabescet: & Iugebit omnes habitantes in ea: & ascendet sicut rivus omnis, & defluet sicut fluvius Ægypti.

6 Qui ædificat in cælo ascensionem suam, & fasciculum suum super terram fundavit: * qui vocat aquas maris, & effundit eas super faciem terræ, Dominus nomen ejus. * sup. 5. 3.

7 Numquid non ut filii Æthiopum vos estis mihi, filii Israel, ait Dominus? numquid non Israel ascendere feci de Terra Ægypti: * & Palestinos de Cappadocia, & Syros de Cyrene? * Sup. 2. 23. Jerem. 47. 4.

8 Ecce oculi Domini Dei super regnum peccatis, & conteram illud a facie terræ: verbitamen conterens non conteram domum Jacob, dicit Dominus.

9 Ecce enim mandabo ego, & concutiam in omnibus gentibus domum Israel, sicut concutitur triticum in cribro: & non cadet lapillus super terram.

10 In gladio morientur omnes peccatores populi mei: qui dicunt: Non appropinquabit & non veniet super nos malum.

11 In die illa * suscitabo tabernaculum David, quod cecidit: & reædificabo aperturas murorum ejus, & ea, quæ corruerant instaurabo: & reædificabo illud sicut in diebus antiquis. * Act. 15. 16.

12 Ut possideant reliquias Idumææ, & omnes nationes, eo quod invocatum sit nomen meum super eos, dicit Dominus faciens hæc.

13 Ecce dies veniunt, dicit Dominus: & comprehendet arator mestorem, & calcator uvæ mittentem semen: & stillabunt montes dulcedinem, & omnes colles eduli erunt.

14 Et convertam captivitatem populi mei Israel: & ædificabunt civitates desertas, & inhabitabunt: & plantabunt vineas, & bibent vinum earum: & facient hortos, & comedent fructus eorum.

15 Et